

Industri, og en Bevilling til en Industris Drift kan aldrig være paa samme Maade gjældende og gyldig som andre Bevillinger. Det ligger i Sagens Natur, at for saa vidt denne Industri ikke alene skal drives, hvis den kan betale sig, men skal drives i og for sig, og den ikke maa nedlægges, for saa vidt har Bevillingen til en saadan Industris Drift ikke ganske og akkurat den samme Betydning som andre Bevillinger. Dertil skal jeg indskrænke mig.

Winther: Det er mig altid velgjørende at blive belært af store Mænd. Det ærede Medlem fra Beile (Berg) lader mig altid føle sin Overlegenhed; saa at jeg absolut maa blive opmærksom paa hans Storhed, og han kan være vis paa, at jeg altid er en opmærksom Tilhører til, hvad han siger mig. Jeg skal lægge mig dette paa Hjerte med Hensyn til det Spørgsmaal, som har været forhandlet mellem os her, og jeg skal nu svare et Par Ord paa det, som det ærede Medlem udtalte. Jeg vil da gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at ved Siden af de store Egenstaber, han kan have, maa han dog tilgive mig, at jeg ikke antager, at han i den Grad er Hjertekjender, som han troede, da han talte om min politiske Overensstemmelse med Ministeren. Jeg tror tværtimod, at den ærede Minister og jeg i den egentlige politiske Betragtning i det Mindste ere lige saa forskjellige som det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgfreds (Berg) og den ærede Minister. Saaledes opfatter jeg Stillingen. Det er altsaa en fuldstændig Feiltagelse af det ærede Medlem, naar han troede at kunne se ind i mig og opdage, at der til Grund for mit Forslag laa en politisk Overensstemmelse mellem den høitærede Minister og mig. Det er fuldstændig forfæret set, men Herregub, man kan jo ikke være stor i Alt! Det ærede Medlem var dernæst saa god at give mig en taalelig Karakter for den Form, hvori mit Forslag forelaa, og det er jo saa passende saaledes at oplaste sig til Censor over de foreliggende Præstationer af andre Medlemmer, naar man føler sig saa overlegen over dem, og jeg takker det ærede Medlem ret meget for den skaansomme Behandling jeg fik. Jeg skal nu ikke komme videre ind paa den storartede Behandling, som det ærede Medlem gav mit Forslag og mig, men skal kun bemærke, at naar han har paastaaet mig, at jeg skulde have billiget eller paastjønnet, at Ministeren vilde tage Pengene ud af Kommunens Kasse imod Kommuneraadens Villie, er det fuldstændig forfæret, det har jeg aldrig sagt. Jeg har sagt, at jeg paastjønede, at Ministeren havde henvendt sig til Kommunerne for at faae dem til at forbedre Skolelærernes Løn, og det vedkjender jeg mig, men Andet har jeg ikke sagt. Om den ærede Minister skulde være gaaet frem paa en Maade, som er mere eller mindre stemmende med, hvad det ærede Medlem antager for rigtigt, vil jeg

lade staa hen, den ærede Minister maa selv bære Ansvar for hvorledes han er gaaet frem, men jeg har aldrig villet have Skolevæsenet til at være en Statsindretning, jeg er tværtimod en Modstander af dette, og jeg antydede ogsaa før, at dersom man gik over til det, som var det Naturlige, at man overlod Kommunerne at styre deres Skolevæsen, vilde jeg ikke henvende mig til Staten om at give Tilskud til Kommunerne til Skolevæsenet. Det er altsaa saa langt fra, at jeg vil have, at der skulde gaa i den Retning, at Skolevæsenet skulde blive centraliseret som en Statsindretning, at jeg absolut er derimod, men saa længe Stillingen engang er, som den er, er jeg i Henhold til Loven nødt til at rette mig efter de virkelige Forhold. Det kan ikke nytte Noget og navnlig aldeles ikke de Menneker, som ere ansatte i denne Institution, om jeg og det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgfreds have en anden Anskuelse end den gjældende Lov; thi vore Anskuelser ere ikke Love, og Regjeringen handler ikke derefter, og derfor er det, at jeg har stillet mit Forslag, saaledes som jeg har stillet det. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at det ærede Medlem i sin ophøiede Stilling vist ikke har laaet Mærke til, at jeg har paaberaaet mig den Motivering, som Mindretallet har opstillet, og at det var den, der var den væsentligste Grund til, at jeg var fremkommen med mit Forslag, thi ellers vilde han dog vistnok ikke have sagt, at man alene henholdt sig til gamle begravede eller opgravede Lovparagrafer. Der er jo Paragrafer i gamle Love, som have fundet Stadfæstelse i de nye Love, og en af dem er det, som er bleven fremdragen af Mindretallet. Det forekommer mig, at det var saa overordentlig slet anvendt paa mig at tale om opgravede Paragrafer — maaske var det henvendt til den ærede Minister — men da det ærede Medlem saa overordentlig gjerne vilde have, at jeg skulde være den, som havde paastjønnet de Dele af den ærede Ministers Forholdsregler, som han især var misforigniet med, kan jeg ikke andet end gjøre opmærksom paa, at jeg ikke har havt nogen Forkjærlighed for gamle opgravede Lovparagrafer, eller at jeg har villet støtte mig til noget Saa-dant. Det ærede Medlem var jo saa god at lade mig forstaa det Samme, som det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgfreds (Schjorring), at jeg skulde holde mine Tingre fra at stille Forslag her i Thinget. (Ord føreren: Jeg hører dem med Glæde!). ganske vist, jeg kjender det ærede Medlems Glæde, den Smule Joynstjelse, jeg yder det ærede Medlem af og til, men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at ethvert af Thingets Medlemmer har visse Ret-tigheder; dem lader jeg mig aldrig afdisputere, og om man end gjør nok saa mange Løjer, — enten det nu er det ærede Medlem eller andre Medlemmer, der gjøre det, — saa kunne de spare dem det; det er det Samme, som at staa Vand paa en Gaas, det er mig ligegyldigt, jeg stiller